

2016.gada " " _____
Rīgā

Noteikumi Nr. _____
(prot.Nr. __ §)

PROJEKTS

Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 31.marta noteikumos Nr.279 „Noteikumi par kārtību, kādā personas saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus sociālās rehabilitācijas institūcijās, un prasības sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējiem”

Izdoti saskaņā ar

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma
3.panta otro daļu, 13.panta pirmās daļas 6.punktu, 17.panta pirmo daļu un
Invalīditātes likuma 11.panta 2.punktu

<p>1.</p> <p>1.2. funkcionālos traucējumus, kuri personām darbspējīgā vecumā (no 15 gadiem līdz vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanai atbilstoši likumam "Par valsts pensijām"), kā arī personām ar funkcionāliem traucējumiem pēc darbspējīgā vecuma, kuras strādā (uzskatāmas par darbaņēmējām vai pašnodarbinātajām saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), dod tiesības saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus par valsts budžeta līdzekļiem;</p>	<p>1. Izteikt 1.2. apakšpunktu šādā redakcijā: „1.2. funkcionālos traucējumus, kas dod tiesības saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus par valsts budžeta līdzekļiem personām: 1.2.1. darbspējīgā vecumā (no 15 gadu vecuma līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai noteiktā vecuma sasniegšanai atbilstoši likumam „Par valsts pensijām”); 1.2.2. pēc darbspējīgā vecuma, kuras ir nodarbinātas (saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" ir darbaņēmēji vai pašnodarbinātie, kuri veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas).”;</p>
<p>2.</p> <p>2. Līdz 21 dienu ilgu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kursu (turpmāk – pakalpojumi)</p>	<p>2. Izteikt 2.punktu šādā redakcijā: 2. Līdz 14 dienu ilgu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kursu (turpmāk – pakalpojumi) sociālās rehabilitācijas institūcijā ir tiesīgas saņemt šādas personas:</p>

<p>sociālās rehabilitācijas institūcijā ir tiesīgas saņemt šādas personas:</p> <p>2.1. personas ar funkcionāliem traucējumiem darbspējīgā vecumā, kā arī personas ar funkcionāliem traucējumiem pēc darbspējīgā vecuma, kuras strādā (turpmāk – personas ar funkcionāliem traucējumiem), ja funkcionālie traucējumi atbilst šajos noteikumos norādītajiem kritērijiem;</p>	<p>2.1. personas ar funkcionāliem traucējumiem darbspējīgā vecumā, kā arī personas ar funkcionāliem traucējumiem pēc darbspējīgā vecuma, kuras ir nodarbinātas (turpmāk – personas ar funkcionāliem traucējumiem), ja funkcionālie traucējumi atbilst šajos noteikumos norādītajiem kritērijiem, izņemot šo noteikumu 2.13.apakšpunkta minētās personas;</p> <p>2.2. personas ar prognozējamo invaliditāti darbspējīgā vecumā un personas ar prognozējamo invaliditāti pēc darbspējīgā vecuma, kuras ir nodarbinātas (turpmāk – personas ar prognozējamo invaliditāti), ja personas funkcionālie traucējumi atbilst šajos noteikumos norādītajiem kritērijiem un Veselības un darbspēju ekspertizes ārstu valsts komisijas (turpmāk – komisija) apstiprinātajā personas individuālajā rehabilitācijas plānā ir noteikta nepieciešamība saņemt pakalpojumus.”;</p> <p>3. Papildināt noteikumus ar 2.¹ un 2.². punktu šādā redakcijā: “2.¹ Lidz 21 dienu ilgu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kursu sociālās rehabilitācijas institūcijā ir tiesīgas saņemt šādas personas:</p> <p>2.1.1. likuma “Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem” 2. un 4.pantā minētās personas;</p> <p>2.1.2. Ķernobijas atomelektrostacijas avārijas sekas likvidēšanas dalībnieku un sociālās aizsardzības likuma 15.pantā minētās personas;</p> <p>2.1.3. personas, kurām saskaņā ar Starptautisko statistisko slimību un veselības problēmu klasifikācijas 10.redakciju (turpmāk – SSK-10) ārsta atzinumā pamatdiagnoze norādīti diagnožu kodi G35, G80–G83,9, I69,8, T90,5, T90,8-T90,9, T91-T93,9, T95-T95,9.</p> <p>2. 2 šo noteikumu 2.1. vai 2.2.apakšpunktā minētās personas var saņemt pakalpojumus arī saskaņā ar šo noteikumu 4., 5., 6., 9. un 10.punktu, ja to funkcionālās spējas pazemina.”</p>
<p>3.</p> <p>2.2. likuma “Par politiski represētās personas statusa noteikšanu komunistiskajā un nacistiskajā režīmā cietušajiem” 2. un 4.pantā minētās personas;</p> <p>2.3. Ķernobijas atomelektrostacijas avārijas sekas likvidēšanas dalībnieku un Ķernobijas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likuma 15.pantā minētās personas;</p> <p>2.4. personas ar prognozējamo invaliditāti darbspējīgā vecumā un personas ar prognozējamo invaliditāti pēc darbspējīgā vecuma, kuras strādā (turpmāk – personas ar prognozējamo invaliditāti), ja personas</p>	

<p>funkcionālie traucējumi atbilst šajos noteikumos norādītajiem kritērijiem un Veselības un darbspēju ekspertizes ārstu valsts komisijas (turpmāk – Komisija) apslūpinātajā personas individuālajā rehabilitācijas plānā ir noteikta nepieciešamība saņemt pakalpojumus.</p>	<p>4. Aizstāt šo noteikumu tekstā skaitli un vārdu „2.2.apakšpunkts” ar skaitli un vārdu „2.1.apakšpunkts un skaitli un vārdu „2.3.apakšpunkts” ar skaitli un vārdu „2.1.2.apakšpunkts”.</p>
<p>4.</p>	<p>4. Aizstāt šo noteikumu tekstā skaitli un vārdu „2.2.apakšpunkts” ar skaitli un vārdu „2.1.apakšpunkts un skaitli un vārdu „2.3.apakšpunkts” ar skaitli un vārdu „2.1.2.apakšpunkts”.</p>
<p>5.</p>	<p>5. Izteikt 3.punktu šādā redakcijā: „3. šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētās personas sociālās rehabilitācijas institūcijā var saņemt kā 14 dienu kursu (izņemot personas, kurām saskaņā ar Starptautisko statistisko slimību un veselības problēmu klasifikācijas 10.redakciju (turpmāk – SSK–10) ārstā atzinumā pamardiagnozē norādīti diagnožu kodi G35, G80–G83.9, I69.8, T90.5, T90.8-T90.9, T91-T93.9, T95–T95.9.)”;</p> <p>6. Papildināt noteikumus ar 3.¹ un 3.² punktu šādā redakcijā: „3.¹ Ja samazinās personas funkcionēšanas spējas, atkārtoti pakalpojumu šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētās personas var saņemt: 3.1.1. ne agrāk kā divus gadus pēc iepriekšējo pakalpojumu saņemšanas pabeigšanas, izņemot gadījumu, ja persona pakalpojumus pieprasā vai ir saņēmusi steidzamības kārtā; 3.1.2. vērojoties sociālajā dienestā un kopā ar sociālā dienesta speciālistiem izstrādājot personas individuālu sociālās rehabilitācijas plānu funkcionēšanas spēju uzlabošanai, kurā iekļauj arī informāciju par šo noteikumu 20.punktā minēto pakalpojumu sniedzēju ieteikumu izpildi, tehnisko palīgīdzekļu lietošanu un pakalpojuma atkārtotas saņemšanas mērķi.”;</p>
<p>6.</p> <p>3. Ja personas funkcionālās spējas samazinās, šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētās personas pakalpojumus var saņemt atkārtoti, bet ne agrāk kā divus gadus pēc iepriekšējo pakalpojumu saņemšanas pabeigšanas, izņemot gadījumu, ja persona pakalpojumus pieprasā vai ir saņēmusi steidzamības kārtā. Pakalpojumus atkārtoti var saņemt 14 dienas (izņemot personas, kurām saskaņā ar Starptautisko statistisko slimību un veselības problēmu klasifikācijas 10.redakciju (turpmāk – SSK–10) ārstā atzinumā</p>	<p>6. Papildināt noteikumus ar 3.¹ un 3.² punktu šādā redakcijā: „3.¹ Ja samazinās personas funkcionēšanas spējas, atkārtoti pakalpojumu šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētās personas var saņemt: 3.1.1. ne agrāk kā divus gadus pēc iepriekšējo pakalpojumu saņemšanas pabeigšanas, izņemot gadījumu, ja persona pakalpojumus pieprasā vai ir saņēmusi steidzamības kārtā; 3.1.2. vērojoties sociālajā dienestā un kopā ar sociālā dienesta speciālistiem izstrādājot personas individuālu sociālās rehabilitācijas plānu funkcionēšanas spēju uzlabošanai, kurā iekļauj arī informāciju par šo noteikumu 20.punktā minēto pakalpojumu sniedzēju ieteikumu izpildi, tehnisko palīgīdzekļu lietošanu un pakalpojuma atkārtotas saņemšanas mērķi.”;</p>

<p>pamardiagnozē norādīti diagnožu kodi G35, G80-G83.9, I69.8, T90.5, T90.8-T90.9, T91-T93.9, T95-T95.9). Ja funkcionālās spējas pazeminās šo noteikumu 2.2. vai 2.3.apakšpunktā minētajām personām, tās var saņemt pakalpojumus arī saskaņā ar šo noteikumu 4., 5., 9. un 10.punktu.</p>	
<p>7. Visām šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētajām personām, ja personas funkcionālie traucējumi atbilst šajos noteikumos minētajiem kritērijiem, kā arī šo noteikumu 2.2. un 2.3.apakšpunktā minētajām personām ir tiesības saņemt pakalpojumus steidzamtības kārtā, ja tos pieprasa sešu mēnešu laikā pēc medicīniskās rehabilitācijas kursa pabeigšanas. Pieprasot pakalpojumus steidzamtības kārtā, persona nezaudē savu reģistrācijas numuru pakalpojumu saņēmēju rindā. Šajā gadījumā persona pakalpojumus rindas kārtībā var saņemt ne agrāk kā gadu pēc steidzamtības kārtā saņemto pakalpojumu saņemšanas pabeigšanas.</p>	<p>7. Izteikt 6. un 6.1 punktu šādā redakcijā:</p> <p>“6. Šo noteikumu 2.1. un 2.2.apakšpunktā minētajām personām un šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētajām personām, ja personas funkcionālie traucējumi atbilst šajos noteikumos minētajiem kritērijiem, ir tiesības saņemt pakalpojumus steidzamtības kārtā, ja tos pieprasa sešu mēnešu laikā pēc:</p> <p>6.1. stacionārā vai dienas stacionārā saņemtas medicīniskās rehabilitācijas kursa pabeigšanas, kas sniegts multiprofesionālā medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu veidā atbilstoši pamardiagnozei, kas ir pirmreizēja saslimšana (diagnostiēcā pirmo reizi), kura izraisījusi funkcionālos traucējumus, un ja attiecīgās ārstniecības iestādes izrakstā no pacienta kartes ir rekomendēta sociālā rehabilitācija steidzamtības kārtā;</p> <p>6.2. medicīniskās rehabilitācijas mājās pabeigšanas atbilstoši pamardiagnozei, kas ir pirmreizēja saslimšana (diagnostiēcā pirmo reizi), kura izraisījusi funkcionālos traucējumus, un ja pēc pakalpojuma saņemšanas fiziskālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts ir rekomendējis saņemt sociālo rehabilitāciju steidzamtības kārtā.</p> <p>6.1 Pakalpojumus steidzamtības kārtā persona var pieprasīt vienu reizi ar vienu un to pašu funkcionālo traucējumu izraisījušās slimības pamardiagnozes kodu atbilstoši SSK-10. Pieprasot pakalpojumus steidzamtības kārtā, persona nezaudē savu reģistrācijas numuru pakalpojumu saņēmēju rindā. Šajā gadījumā</p>

<p>8.</p> <p>6.¹ Ja persona nav ieradusies sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojumu saņemšanai šo noteikumu 14.1.1., 14.1.2. un 17.1.1.apakšpunktā minētajā lēmumā norādītajā laikā, izņemot šo noteikumu 18.2.apakšpunktā minētos gadījumus, sociālo pakalpojumu sniedzējs atsaka personai sociālās rehabilitācijas pakalpojumu un svītro personu no pakalpojumu saņēmēju rindas.</p>	<p>persona pakalpojumus rindas kārtībā var saņemt ne agrāk kā gadu pēc stacizāmības kārtā sniegto pakalpojumu saņemšanas pabeigšanas.”;</p> <p>8. Papildināt noteikumus ar 6.² punktu šādā redakcijā:</p> <p>„6.² Ja persona nav ieradusies sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojumu saņemšanai šo noteikumu 14.1.1., 14.1.2., 17.1.1. un 17.1.4. apakšpunktā minētajā lēmumā norādītajā laikā, izņemot šo noteikumu 16. un 16.¹ punktā minētajos gadījumos, pakalpojumu sniedzējs atsaka personai pakalpojumu un svītro personu no pakalpojumu saņēmēju rindas.”;</p>
<p>9.</p> <p>8.¹ Ja pakalpojumus piešķir bērnam, pašvaldības sociālais dienests lēmumā par pakalpojumu piešķiršanu papildus norāda šādu informāciju:</p> <p>8.¹ 2. rakstisku bērna likumiskā pārstāvja atļauju sniegt pakalpojumus bērnam, ja bērns pakalpojumu saņemšanai ieradīsies viens pats.</p>	<p>9. Papildināt 8.¹ 2.apakšpunktu aiz vārdiem "pakalpojumus bērnam" ar vārdiem "no 14 gadu vecuma".</p>
<p>10.</p>	<p>10. Papildināt noteikumus ar 8.¹ 1.3. punktu šādā redakcijā:</p> <p>“8.¹ 1.3. Gatavību segt ar pavadošās personas uzturēšanos saistītos izdevumus sociālās rehabilitācijas institūcijā no juridiskās personas līdzekļiem apliecina juridiskās personas garantijas vēstule.”</p>

<p>11. 9.2. ģimenes ārsts vai ārstējošais ārsts atzinumam pievieno šādus dokumentus (9. Lai persona saņemtu pakalpojumus):</p> <p>9.2.1. medicīniskās rehabilitācijas izraksta kopiju, ja personai pakalpojumi nepieciešami steidzamības kārtā;</p>	<p>11. Izteikt 9.2.1. apakšpunktu šādā redakcijā:</p> <p>„9.2.1. stacionāra vai dienas stacionāra izraksta no pacienta kartes kopiju pēc medicīniskās rehabilitācijas pabeigšanas vai ārstējošā ārsta (fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta) atzinuma kopiju pēc medicīniskās rehabilitācijas mājās pabeigšanas par medicīniskās rehabilitācijas saņemšanas laiku, kurā rekomendēts saņemt pakalpojumus steidzamības kārtā;”;</p>
<p>12. 9.3. persona iesniedz – pašvaldības sociālajā dienestā rakstisku iesniegumu par pakalpojumu piešķiršanu, šo noteikumu 9.1.apakšpunktā minēto atzinumu un 9.2.apakšpunktā minētos dokumentus. Ja pakalpojumi nepieciešami bērnam, iesniegumu iesniedz bērna likumiskais pārstāvis</p>	<p>12. Papildināt 9.3.apakšpunktu aiz vārdiem “persona iesniedz” ar vārdu “dzīvesvieta”.</p>
<p>13. 10.2. sociālais darbinieks -- vai ārstējošais ārsts attiecīgās personas klātbūtnē novērtē personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi atbilstoši Barreļa indeksam (2.pielikums), identificē sociālās funkcionēšanas problēmu, kura risināma sociālās rehabilitācijas laikā, sastāda novērtējuma protokolu (3.pielikums) un pieņem lēmumu par personas atbilstību vai neatbilstību pakalpojuma saņemšanai, ja nav ievērotas šajos noteikumos minētās prasības (10. Lai persona, kas atrodas medicīniskās rehabilitācijas institūcijā, saņemtu pakalpojumus steidzamības kārtā)</p>	<p>13. Papildināt 10.2.apakšpunktu aiz vārdiem „sociālais darbinieks,” ar vārdiem „funkcionālais speciālists (ergoterapeits vai fizioterapeits)”.</p>

<p>14. 11. Pašvaldības sociālais dienests reģistrē dokumentus un 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 9.punktā minēto dokumentu saņemšanas:</p> <p>11.1. attiecīgās personas klātbūtnē viņas dzīvesvietā (izņemot šo noteikumu 10.punktā minētos gadījumus) novērtē personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi atbilstoši Bartela indeksam (2.pielikums), identificē sociālās funkcionēšanas problēmu, kura risināma sociālās rehabilitācijas laikā, un sastāda novērtējuma protokolu (3.pielikums), ja nepieciešams, novērtēšanā iesaistot ģimenes ārstu, ārstējošo ārstu vai funkcionālo speciālistu (ergoterapeitu vai fizioterapeitu);</p> <p>11.2. pieņem vienu no šādiem lēmumiem un informē personu:</p> <p>11.2.1. par nepieciešamību piešķirt pakalpojumus, ja personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību</p>	<p>14. Izveici 11.punktu šādā redakcijā:</p> <p>„1. Pašvaldības sociālais dienests 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 9.punktā minēto dokumentu saņemšanas:</p> <p>11.1. attiecīgās personas klātbūtnē viņas dzīvesvietā (izņemot šo noteikumu 10.punktā un 11.4.apakšpunktā minētos gadījumus) novērtē personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi atbilstoši Bartela indeksam (2.pielikums);</p> <p>11.2. identificē sociālās funkcionēšanas problēmu, kura risināma sociālās rehabilitācijas laikā;</p> <p>11.3. sastāda novērtējuma protokolu (3.pielikums), ja nepieciešams, novērtēšanā iesaistot ģimenes ārstu, ārstējošo ārstu vai funkcionālo speciālistu (ergoterapeitu vai fizioterapeitu);</p> <p>11.4. par personām, kuras saņem īpašas kopšanas pakalpstu inahdām, no komisijas pieprasa atzinuma par īpašas kopšanas nepieciešamību kopiju un personas ikdienā veicamo darbību un vides novērtējuma anketas kopiju, kas bija par pamatu minētā atzinuma sniegšanai, un ietver personas funkcionālo traucējumu smaguma pakāpes novērtējumu atbilstoši Bartela indeksam, ja persona vērtēta ne agrāk kā sešus mēnešus pirms pakalpojuma pieprasīšanas;</p> <p>11.5. pieņem vienu no šādiem lēmumiem un informē personu:</p> <p>11.5.1. par nepieciešamību piešķirt pakalpojumus, ja personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpe atbilstoši Bartela indeksam ir novērtēta no 1 līdz 19 punktiem. Lēmumā norāda pievadošo</p>
--	---

<p>funkcionālo traucējumu smaguma pakāpe atbilstoši Bartela indeksam ir novērtēta no 0 līdz 19 punktiem. Ja personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpe atbilstoši Bartela indeksam ir novērtēta no 0 līdz 6 punktiem, lēmumā norāda pavadīto personu un ar tās uzturēšanos sociālās rehabilitācijas institūcijā saistīto izdevumu finansēšanas avotu. Ja pavadošā persona ar uzturēšanos sociālās rehabilitācijas institūcijā saistītos izdevumus sedz no personīgiem līdzekļiem, lēmumā pievieno rakstisku attiecīgās personas apliecinājumu par galavību segt minētos izdevumus;</p> <p>11.2.2. par personas neatbilstību pakalpojumu saņemšanai, ja:</p> <p>11.2.2.1. personas funkcionālo traucējumu smaguma pakāpe neatbilst šo noteikumu 11.2.1.apakšpunktā minētajai pakāpei;</p> <p>11.2.2.2. vērtējumā atbilstoši Bartela indeksam (2.pielikums) persona 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 10.punktā ir saņēmusi maksimālo punktu skaitu vai 0 punktu 2., 3. un 10.punktā;</p>	<p>personu un ar tās uzturēšanos sociālās rehabilitācijas institūcijā saistīto izdevumu finansēšanas avotu, ja:</p> <p>11.5.1.1. personas pašaprūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistīto darbību funkcionālo traucējumu smaguma pakāpe atbilstoši Bartela indeksam ir novērtēta no 1 līdz 6 punktiem;</p> <p>11.5.1.2. persona saņem pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana;</p> <p>11.5.1.3. personai ir noteikta ierobežota rīcībspēja vai smagi garīga rakstura traucējumi, kā rezultātā personai nepieciešama uzraudzība un aprūpe;</p> <p>11.5.2. par personas neatbilstību pakalpojumu saņemšanai, ja:</p> <p>11.5.2.1. personas funkcionālo traucējumu smaguma pakāpe neatbilst šo noteikumu 11.5.1.apakšpunktā minētajai pakāpei;</p> <p>11.5.2.2. vērtējumā atbilstoši Bartela indeksam (2.pielikums) persona saņēmusi maksimālo punktu skaitu 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 10.punktā vai 0 punktu 2., 3. un 10.punktā;</p>
--	---

<p>11.2.2.3. ģimenes ārsta vai ārstējošā ārsta atzinumā pamatdiagnozes kods neatbilst šo noteikumu 1.pielikumam vai ģimenes ārsts vai ārstējošais ārsts ir sniedzis atzinumu, ka personai ir medicīniskas kontrindikācijas pakalpojumu saņemšanai;</p>	<p>11.5.2.3. ģimenes ārsta vai ārstējošā ārsta atzinumā slimības pamatdiagnozes kods neatbilst šo noteikumu 1.pielikumam vai ģimenes ārsts vai ārstējošais ārsts ir sniedzis atzinumu, ka personai ir medicīniskas kontrindikācijas pakalpojumu saņemšanai;</p>
<p>11.2.2.4. persona atkārtoti pieprasa pakalpojumus, bet kopš pēdējā pašvaldības sociālā dienesta vērtējuma personas dzīvesvietā viņas funkcionālās spējas nav samazinājušās, izņemot gadījumu, ja persona pakalpojumus pieprasa vai ir saņēmusi prioritāri vai steigzamības kārtā;</p>	<p>11.5.2.4. persona atkārtoti pieprasa pakalpojumus, bet kopš pēdējā pašvaldības sociālā dienesta vērtējuma personas dzīvesvietā viņas funkcionālās spējas nav samazinājušās, izņemot gadījumu, ja persona pakalpojumus pieprasa vai ir saņēmusi prioritāri vai steigzamības kārtā;</p>
<p>11.2.2.5. iesniegtie dokumenti neatbilst šo noteikumu 9. vai 10.punktā minētajām prasībām;</p>	<p>11.5.2.5. iesniegtie dokumenti neatbilst šo noteikumu 9.punktā minētajām prasībām;</p>
<p>11.3. nosūta Sociālās integrācijas valsts aģentūrai šo noteikumu 9.punktā minētos dokumentus, 11.1.apakšpunktā minēto novērtējuma protokolu. 11.2.1.apakšpunktā minēto Temumu, kā arī 8.11.2. un 8.12.apakšpunktā minēto dokumentu kopijas.</p>	<p>11.6. nosūta Sociālās integrācijas valsts aģentūrai:</p> <p>11.6.1 šo noteikumu 9.punktā minētos dokumentus;</p> <p>11.6.2. šo noteikumu 11.1.apakšpunktā minēto dokumentu vai komisijas atzinuma par īpašas kopšanas nepieciešamību kopiju un personas ikdienā veicamo darbu un vides novērtējuma anketas kopiju, kas bija par pamatu minētā atzinuma</p>

	<p>sniegtānai, ja persona saņem pabalstu invalīdam, kuram nepieciešama kopšana, ja persona vērtēta ne agrāk kā sešus mēnešus pirms pakalpojuma pieprasīšanas;</p> <p>11.6.3. šo noteikumu 11.5.1.apakšpunktā minēto lēmumu;</p> <p>11.6.4. šo noteikumu 8.¹1.2., 8.¹2. un 8.³ apakšpunktā minētos attiecīgos dokumentus.”</p>
<p>15. Pakalpojumu saņemšanu iespējams pārveikt šādos gadījumos:</p> <p>16.1. persona pakalpojumu saņemšanai noteiktajā laikā ārstējas ārstniecības iestādē, ko apliecina ārstniecības iestādes izsniegts dokuments;</p> <p>16.2. sakarā ar pirmās pakāpes radnieka nāvi, ja tā iestājusies ne agrāk kā 14 dienas pirms paredzētās pakalpojumu saņemšanas vai pakalpojumu saņemšanas laikā;</p> <p>16.3. ja paredzētajā pakalpojuma saņemšanas laikā persona apgūst kādu izglītības programmu;</p> <p>16.4. ja likumiskajam pārstāvim vai personai, kas aprūpē bērnu, pakalpojumu saņemšanas laikā iestāties kāds no šo noteikumu 16.1., 16.2. vai 16.3.apakšpunktā minētajiem gadījumiem.</p>	<p>15. Izeikt 16.punktu šādā redakcijā:</p> <p>“16. Sociālās integrācijas valsts aģentūra var pieņemt lēmumu par pakalpojumu pārveikšanu, paziņojot par to personai un sociālajam dienestam, šādos gadījumos:</p> <p>16.1. persona pakalpojumu saņemšanai noteiktajā laikā ārstējas stacionārā vai dienas stacionārā, ko apliecina ārstniecības iestādes izsniegts dokuments;</p> <p>16.2. persona pakalpojumu saņemšanai noteiktajā laikā ārstējas mājās un pastāv kontrindikācijas pakalpojumu saņemšanai, ko apliecina ārstniecības iestādes izsniegts dokuments;</p> <p>16.3. sakarā ar radnieka nāvi taisnā vai sānu līnijā, cita ģimenes locekļa nāvi, pusekšanas vai pusbrāļa nāvi ja tā iestājusies ne agrāk kā 14 dienas pirms paredzētā pakalpojumu saņemšanas laikā”;</p> <p>16.4. ja paredzētajā pakalpojuma saņemšanas laikā persona apgūst kādu izglītības programmu;</p> <p>16.5. ja likumiskajam pārstāvim vai personai, kas aprūpē bērnu, pakalpojumu saņemšanas laikā iestāties kāds no šo noteikumu 16.1., 16.2. vai 16.3.apakšpunktā minētajiem gadījumiem.”;</p>
<p>16.</p>	<p>16. Papildināt noteikumus ar 16.¹ un 16.² punktu šādā redakcijā:</p> <p>“16.¹ Pakalpojumu sniedzējs var pieņemt lēmumu par uzsāktu pakalpojumu pārtraukšanu, saglabājot personai tiesības turpināt pakalpojumu ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no lēmuma par pakalpojumu pārtraukšanu pieņemšanas dienas, paziņojot par to personai un sociālajam dienestam, šādos gadījumos:</p>

	<p>16.11. sakarā ar personas veselības stāvokļa pasliktināšanos, ja pakalpojuma saņemšanas laikā pakalpojumu sniedzējs personai konstatē medicīniskas kontrindikācijas pakalpojuma saņemšanai un personai jāturpina ārstēšanās ārstniecības iestādē;</p> <p>16.12. sakarā ar radiņieka nāvi taisnā vai sānu līnijā, cita ģimenes locekļa nāvi, pusmāsas vai pusbrāļa nāvi, ja tā iestājusies pakalpojumu saņemšanas laikā, pamatojoties uz personas iesniegtu par pakalpojumu pārtraukšanu un pārtraukšanu pamatojošiem dokumentiem;</p> <p>16.13. ja pakalpojuma saņemšanas laikā pavadošai personai iestājies kāds no šo noteikumu 16.11. vai 16.12.apakšpunktā minētajiem gadījumiem, pamatojoties uz pavadošās personas iesniegtu par pakalpojumu pārtraukšanu un pārtraukšanu pamatojošiem dokumentiem.”</p> <p>16.2² Lai turpinātu pārtrauktos pakalpojumus, persona vai tās likumiskais pārstāvis iesniedz pakalpojumu sniedzējam pamatotu iesniegumu par pārtraukto pakalpojumu turpināšanu.”;</p>
<p>17. Sociālās integrācijas valsts aģentūra:</p> <p>17.1. izskata šo noteikumu 15.punktā minēto iesniegumu un iesniegtos dokumentus un 10 darbdienu laikā pieņem lēmumu par:</p> <p>17.1.1. pakalpojumu pārceļšanu personai vēlamā laikā saskaņā ar pakalpojuma sniegšanas grafiku vai uz pirmo brīvo vietu;</p> <p>17.1.2. atteikumu pārceļt pakalpojumus personai vēlamā laikā, ja nav ievērotas šajos noteikumos minētās prasības;</p> <p>17.2. informē personu un attiecīgo pašvaldības sociālo dienestu par pieņemto lēmumu.</p>	<p>17. Papildināt 17.punktu ar 17.1.3. un 17.1.4.apakšpunktu šādā redakcijā:</p> <p>“17.1.3. par uzsākto pakalpojumu pārtraukšanu;</p> <p>17.1.4. par pārtraukto pakalpojumu turpināšanu personai vēlamā laikā vai uz pirmo brīvo vietu;”</p> <p>17.1.5. par pakalpojumu izbeigšanu bez tiesībām tos turpināt šo noteikumu 18.punktā noteiktajos gadījumos.”;</p>

<p>18.</p>	<p>18. Pakalpojumu sniedzējs:</p> <p>18.1. izvērtē klienta vajadzības un ar pašapņēpi un mobilitāti saistīto funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi un vienojas ar klientu par pakalpojuma saņemšanas apjomu un ilgumu;</p> <p>18.2. pieņem lēmumu par pakalpojuma saņemšanas pārtraukšanu, ja:</p> <p>18.2.1. personai veselības stāvokļa dēļ nepieciešama ārstēšana ārstniecības iestādē. Pēc personas ārstēšanas ārstniecības iestādē pakalpojumu saņemšanu atsāk nekavējoties vai ārstā atzinumā par vēlamo pakalpojuma saņemšanas laiku norādītajā laikā;</p> <p>18.2.2. personai pakalpojumi piešķirti, pamatojoties uz nepatiesi sniegtām ziņām;</p> <p>18.2.3. persona vai tās likumiskais pārstāvis iesniedz rakstisku iesniegumu par pakalpojumu izbeigšanu;</p> <p>18.2.4. persona pakalpojumu sniedzēja telpās vai teritorijā lieto alkoholu vai citas apreibinošas vielas vai atrodas alkohola vai citu apreibinošo vielu reibumā;</p> <p>18.2.5. persona apdraud citu personu veselību un dzīvību;</p> <p>18.2.6. persona bojā pakalpojumu sniedzējas iestādes mantiskās vērtības;</p> <p>18.2.7. persona neievēro vai pārkāpj šo noteikumu 7.punktā minētās prasības.</p>	<p>18. Izteikt 18., 19. un 20.punktu šādā redakcijā:</p> <p>“18. Pakalpojumu sniedzējs var pieņemt lēmumu par pakalpojumu izbeigšanu bez tiesībām tos turpināt, paziņojot par to personai un sociālajam dienestam, šādos gadījumos:</p> <p>18.1. ja personai pakalpojumi piešķirti, pamatojoties uz nepatiesi sniegtām ziņām;</p> <p>18.2. persona vai tās likumiskais pārstāvis iesniedz rakstisku iesniegumu par pakalpojumu izbeigšanu;</p> <p>18.3. persona pakalpojumu sniedzēja telpās vai teritorijā lieto alkoholu vai citas apreibinošas vielas vai atrodas alkohola vai citu apreibinošo vielu reibumā;</p> <p>18.4. persona apdraud citu personu veselību un dzīvību;</p> <p>18.5. persona bojā pakalpojumu sniedzējas iestādes mantiskās vērtības;</p> <p>18.6. persona neievēro vai pārkāpj šo noteikumu 7.punktā minētās prasības (7.Personai ir pienākums līdzdarboties pakalpojumu sniedzēja izstrādātā individuālā sociālās rehabilitācijas plāna īstenošanā, kā arī ievērot pakalpojumu sniedzēja noteikto kārtību).”</p>
-------------------	--	--

<p>19. Pakalpojumu sniedzēji nodrošina:</p> <p>19.1. personas funkcionālo traucējumu smaguma pakāpes atkārtotu novērtēšanu;</p> <p>19.2. individuālā sociālās rehabilitācijas plāna sastādīšanu (norāda nepieciešamo pakalpojuma veidu un apjomu) un īstenošanu, sniedzot:</p> <p>19.2.1. profesionāla sociālā darbinieka pakalpojumus;</p> <p>19.2.2. profesionāla psihologa pakalpojumus;</p> <p>19.2.3. fizioterapeita pakalpojumus;</p> <p>19.2.4. ergoterapeita pakalpojumus;</p> <p>19.3. ārsta un medicīnas māsas pakalpojumus;</p> <p>19.4. pirmo medicīnisko palīdzību jebkurā diennaktis laikā;</p> <p>19.5. ģimenes (ārstējošā) ārsta noteiktās medikamentozās terapijas kursa kontroli;</p> <p>19.6. personas veselības stāvoklim atbilstošu ēdināšanu;</p> <p>19.7. inventāru un telpas, kas aprīkotas atbilstoši normatīvajos aktos par prasībām veselības aprūpes un sociālās aprūpes institūcijām noteiktajām prasībām;</p> <p>19.7.1. telpas personu uzņemšanai;</p> <p>19.7.2. telpas personu izmīnīšanai;</p> <p>19.7.3. sanitārās telpas, kas aprīkotas atbilstoši higiēnas prasībām sociālās aprūpes institūcijās;</p> <p>19.7.4. ēdamzāle;</p>	<p>19. Pakalpojumu sniedzēji:</p> <p>19.1. uzsākot pakalpojumu sniegšanu, izvērtē klienta sociālās funkcionēšanas grūtības, nosaka funkcionālo traucējumu smaguma pakāpi pēc Bartela indeksa, izvirza sociālās rehabilitācijas mērķi un izstrādā individuālu sociālās rehabilitācijas plānu (norāda nepieciešamo pakalpojuma veidu un apjomu atbilstoši pakalpojumu grozām);</p> <p>19.2. sniedz pakalpojumus atbilstoši individuālajam sociālās rehabilitācijas plānam, nodrošinot:</p> <p>19.2.1. sociālā darbinieka pakalpojumus;</p> <p>19.2.2. sociālā rehabilitētāja pakalpojumus;</p> <p>19.2.3. psihologa pakalpojumus;</p> <p>19.2.4. fizioterapeita pakalpojumus;</p> <p>19.2.5. ergoterapeita pakalpojumus;</p> <p>19.2.6. ārsta un medicīnas māsas pakalpojumus;</p> <p>19.2.7. medicīnisko uzraudzību pakalpojumu laikā;</p> <p>19.2.8. mērķtiecīgu brīvā laika aktivitāšu piedāvājumu pakalpojumu laikā;</p> <p>19.2.9. personas veselības stāvoklim atbilstošu ēdināšanu;</p> <p>19.2.10. inventāru un telpas, kas aprīkotas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām veselības aprūpes un sociālās aprūpes institūcijām;</p> <p>19.2.10.1. telpas personu uzņemšanai;</p> <p>19.2.10.2. telpas personu izmīnīšanai;</p>
---	--

<p>19.7.5. fizioterapijas kabinets un zāle; 19.7.6. ergoterapijas kabinets; 19.7.7. sociālā darbinieka kabinets; 19.7.8. psihologa kabinets; 19.7.9. fizikālās terapijas kabinets; 19.7.10. hidroterapijas kabinets; 19.7.11. ārsta kabinets; 19.7.12. medicīnas māsas kabinets; 19.8. atpūtas un sporta nodarbtību iespējas; 19.9. darba aizsardzības, vides drošības, vides pieejamības, ugunsdrošības un higiēnas prasību ievērošanu.</p>	<p>19.2.10.3. sanitārās telpas, kas aprīkotas atbilstoši higiēnas prasībām sociālās aprūpes institūcijās; 19.2.10.4. ēdamzāli; 19.2.10.5. ārsta kabinetu; 19.2.10.6. sociālā darbinieka kabinetu; 19.2.10.7. sociālā rehabilitētāja kabinetu; 19.2.10.8. fizioterapijas kabinetu un zāli; 19.2.10.9. ergoterapijas kabinetu; 19.2.10.10. psihologa kabinetu; 19.2.10.11. fizikālās terapijas kabinetu; 19.2.10.12. hidroterapijas kabinetu; 19.2.10.13. medicīnas māsas kabinetu; 19.2.10.14. atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespējas; 19.2.11. darba aizsardzības, vides drošības, vides pieejamības, ugunsdrošības un higiēnas prasību ievērošanu; 19.3. pakalpojumu kursa noslēgumā izvērtē klienta sociālās rehabilitācijas rezultātu un līdzdalību individuālā sociālās rehabilitācijas plāna īstenošanā, novērtē klienta sociālās funkcionēšanas un funkcionālo traucējumu smaguma pakāpes izmaiņas, sniedz rekomendācijas funkcionālā stāvokļa uzlabošanai/saglabāšanai dzīves vietā.</p>
<p>20. Pakalpojumu sniedzēji pēc pakalpojumu kursa pabeigšanas rakstiski nosūta personas ģimenes (ārstējošajam) ārstam un attiecīgās pašvaldības sociālajam dienestam informāciju par personas funkcionālo traucējumu smaguma pakāpes izmaiņām un ieteikumus, lai saglabātu vai uzlabotu attiecīgo līmeni.</p>	<p>20. Pakalpojumu sniedzējs pēc pakalpojumu kursa pabeigšanas informē personas ģimenes (ārstējošo) ārstu un pašvaldības sociālo dienestu par personas sociālās rehabilitācijas norisi, rezultātu, funkcionēšanas izmaiņām un ieteikumiem funkcionēšanas saglabāšanai vai uzlabošanai dzīvesvietā.”.</p>

<p>PAZUDIS:</p> <p>15. Lai pārceļtu Sociālās integrācijas valsts aģentūras lēmumā norādīto pakalpojumu saņemšanas laiku, persona vai tās likumiskais pārstāvis iesniedz Sociālās integrācijas valsts aģentūrā pamatotu iesniegumu ar lūgumu pārceļt pakalpojumu saņemšanas laiku, bet ne ilgāk par sešiem mēnešiem, un pārceļšanu pamatojošus dokumentus. Personai ar prognozējamu invaliditāti pakalpojumu saņemšanas laiku pārceļ, ievērojot individuālajā rehabilitācijas plānā noteikto termiņu.</p>	<p>15. "Lai pārceļtu Sociālās integrācijas valsts aģentūras lēmumā norādīto pakalpojumu saņemšanas laiku, persona vai tās likumiskais pārstāvis iesniedz Sociālās integrācijas valsts aģentūrā pamatotu iesniegumu ar lūgumu pārceļt vai pārtraukt pakalpojumu saņemšanas laiku un pamatojošus dokumentus. Sociālās integrācijas valsts aģentūrā pakalpojumus var pārceļt vai pārtraukt ne vairāk kā divas reizes un ne ilgāk kā par sešiem mēnešiem, skatot no dienas, kad ir piešķirts, pārceļts vai pārtraukts pakalpojumu kurss. Personai ar prognozējamu invaliditāti pakalpojumu saņemšanas laiku pārceļ, ievērojot individuālajā rehabilitācijas plānā noteikto termiņu.</p>
---	---

19. Izteikt 1. un 2.pielikumu šādā redakcijā:

„1.pielikums
Ministru kabineta

Slimības izraisītie funkcionālie traucējumi

2009. gada 31. marta noteikumiem Nr.279

Nr. p.k.	Slimību grupa, kas izraisījusi funkcionālo traucējumu	Medicīniskās diagnozes kods (atbilstoši Starptautiskajai statistisko slimību un veselības problēmu klasifikācijas 10. redakcijai)	Slimības izraisīto funkcionālo traucējumu klasifikācija
1.	Nervu sistēmas slimības	G20, G50-G64, G70-G72, I60-I69.8.	Funkcionālie traucējumi atbilstoši Starptautiskās funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijas (SFK) sadaļai "Aktivitātes un darbība" (domēni d4, d5, d6): - pašaprūpes traucējumi; - mobilitātes traucējumi;
2.	Skeleta, muskuļu un saistaudu slimības ar kustību un balsta orgānu funkciju traucējumiem, ķirurģiskās slimības un deformācija, t.sk., muguras smadzeņu bojājumu sekas	M00-M25; M40-M41; M43-M47.2; M48-M54, M47.8 un M47.9 - tikai kombinācijā ar G55.1-G55.8; M91-M96; T90.5, T90.8-T90.9, T91-T93, T95, kas apliecina organisma funkcionālus traucējumus, kuru cēlonis ir kāda no šīm diagnozēm	- pašaprūpes traucējumi; - mobilitātes traucējumi;
3.	Multiplā skleroze	G35	- ar diājas dzīvi saistīto darbību traucējumi
4.	Bērnu cerebrālās triekas sekas (pieaugušajiem)	G80-G83	- ar diājas dzīvi saistīto darbību traucējumi
5.	Iedzimtas kropļības, deformācijas	Q01.0-Q07.9, Q65, Q66.8, Q67.5, Q68-Q70, Q71-Q74, Q76-Q78, Q93.1-Q93.4	
6.	Ekstremitātes (-šu) amputācija (-as), traumatiskas amputācijas	Y83.5 T05.0-T05.9	

Bartela indekss

Nr. p.k.	Pasāpūpes, mobilitātes un ar mājas dzīvi saistītās darbības abiļistoši Bartela indeksam	Punkti
1. Ēšana:		
1.1.	pilnībā atkarīgs no citas personas palīdzības (nepieciešama barošana)	0
1.2.	spēj paēst, bet nepieciešama palīdzība (piemēram, sagriezt ēdienu, uzziest sviestu u.tml.)	1
1.3.	spēj paēst bez citas personas palīdzības (t.sk. lietojot ēšanas palīg līdzekļus)	2
2. Pārsēšanās (pozas maiņa gultā)		
2.1.	nespēj pārvietoties, sēžot nespēj saglabāt līdzsvaru	0
2.2.	pārvietojoties nepieciešama liela fiziska palīdzība, var sēdēt	1
2.3.	pārvietojoties nepieciešama neliela citas personas fiziska vai vārdiska palīdzība, vai pārraudzība	2
2.4.	pārvietojas no gultas uz krēslu un atpakaļ bez citas personas palīdzības, nepieciešamības gadījumā spēj lietot pārsēšanās palīg līdzekļus (piemēram, sīfdēli)	3
3. Mobilitāte (staigāšana vai pārvietošanās ar riteņkrēslu vismaz 50 m distancē):		
3.1.	nestaigā un nespēj pārvietoties ar riteņkrēslu	0
3.2.	nepieciešama liela fiziska palīdzība, staigājot vai pārvietojoties ar riteņkrēslu	1
3.3.	nepieciešama neliela fiziska palīdzība, staigājot vai pārvietojoties ar riteņkrēslu	2
3.4.	patstāvīgi spēj staigāt (t.sk. izmantojot staigāšanas palīg līdzekļus) vai pārvietoties ar riteņkrēslu	3
4. Kāpnes un citi alternatīvi augstuma pārvēršanas ceļi:		
4.1.	nespēj pārvietoties pa kāpnēm vai lietot citus alternatīvus augstuma pārvēršanas ceļus (piemēram, uzbrauktuvi, liftu, kāpņu liftu)	0
4.2.	nepieciešama citas personas fiziska vai vārdiska palīdzība, pārvietojoties pa kāpnēm vai lietojot citus alternatīvus augstuma pārvēršanas ceļus (piemēram, uzbrauktuvi, liftu, kāpņu liftu)	1
4.3.	patstāvīgi spēj kāpt pa kāpnēm vai lietot citus alternatīvus augstuma pārvēršanas ceļus (piemēram, uzbrauktuvi, liftu, kāpņu liftu)	2

5. Gērbšanās:		
5.1.	nespēj noģērtties un apģērtties, piliņbā atkarīgs no citas personas palīdzības	0
5.2.	nepieciešama palīdzība noģērtjoties un/vai apģērtjoties, bet apmēram pusi no darbībām var veikt pats	1
5.3.	patsāvīgi spēj noģērtties un apģērtties (t.sk. lieto apģērba aizdares, piemēram, pogas, rāvējslēdzēji, kurpju auklas u.tml.), neatkarības saglabāšanai lieto palīg līdzekļus un/vai pielāgotu apģērtu un apavus	2
6.	Rūpes par izskatu (sejas, matu, zobu un nagu kopšana):	
6.1.	nepieciešama citas personas palīdzība sejas, matu, zobu un nagu kopšanā	0
6.2.	patsāvīgi veic sejas, matu, zobu un nagu kopšanu, neatkarības saglabāšanai lieto palīg līdzekļus	1
7.	Visa ķermeņa mazgāšana (vannā, dušā):	
7.1.	nespēj patsāvīgi iekāpt vannā/dušā, nomazgāt un noslaucīt ķermeni, nepieciešama citas personas uzraudzība vai palīdzība	0
7.2.	spēj patsāvīgi iekāpt vannā/dušā, nomazgāt un noslaucīt ķermeni, neatkarības saglabāšanai lieto palīg līdzekļus, nav nepieciešama citas personas uzraudzība vai palīdzība	1
8. Vēdera izeja:		
8.1.	nespēj fizioloģiski kontrolēt vēdera izeju un patsāvīgi lieto vēdera izejai nepieciešamos palīg līdzekļus un palīgmetodes, (piemēram, uzlikt un nomainīt fekālijas uzrverošos līdzekļus vai veikt klizmu), aktīvitatē veiktšanu nodrošina aprūpētājs	0
8.2.	atsevišķos gadījumos (ne biežāk kā reizi nedēļā) nespēj kontrolēt vēdera izeju, nepieciešama aprūpētāja palīdzība vēdera izejai nepieciešamo palīg līdzekļu un palīgmetožu izmantošanā	1
8.3.	kontrolē vēdera izeju fizioloģiski vai bez citas personas palīdzības lieto palīg līdzekļus un palīgmetodes vēdera izejas nodrošināšanai	2
9. Urinācija:		
9.1.	nespēj fizioloģiski kontrolēt urīnpūšļa iztukšošanu un patsāvīgi lieto nepieciešamos palīg līdzekļus (piemēram, uzlikt un nomainīt urīnu uzsūcošos līdzekļus vai katetru), aktīvitatē veiktšanu nodrošina aprūpētājs	0
9.2.	atsevišķos gadījumos (ne vairāk kā vienu reizi dienā) nespēj kontrolēt urīnpūšļa iztukšošanu, nepieciešama aprūpētāja palīdzība uzlikt un nomainīt urīnu uzsūcošos līdzekļus vai katetru	1
9.3.	kontrolē urīnpūšļa iztukšošanu fizioloģiski vai ar palīg līdzekļiem (piemēram, uzlikt un nomainīt urīnu uzsūcošos līdzekļus vai katetru, kad tas nepieciešams), citas personas palīdzība nav nepieciešama	2

10. Tualetes lietošana:		
10.1.	nespēj patstāvīgi lietot tualeti, pilnībā atkarīgs no citas personas palīdzības	0
10.2.	nepieciešama neliela citas personas palīdzība tualetes lietošanā (piemēram, apģērba sakārtošanā, starpenes higiēnas uzturēšanā u.tml.)	1
10.3.	patstāvīgi spēj iet uz tualetes, apsēties un piecelties vai pārsēties uz/no tualetes poda, veikt starpenes higiēnu, sakārtot apģērbu pirms un pēc tualetes lietošanas, neatkarības saglabāšanai lieto palīgīdzekļus	2